

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2020/184

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande feiten

Op 8 juni 2020 diende ■■■ bij het kabinet van Vlaams minister-president Jan Jambon (verder: kabinet van de minister-president) een verzoek in tot het verkrijgen van de volgende informatie:

1. Met welke bedrijven werkt het kantoor van FIT in Tel Aviv samen? Graag een lijst van alle Vlaamse bedrijven aan wie het FIT-kantoor in Tel Aviv informatie bezorgt en alle Israëlische bedrijven die benaderd worden. Graag ook een lijst van eventuele andere bedrijven waartussen contacten worden gefaciliteerd.
2. Met welke bedrijven heeft het kantoor van FIT in Tel Aviv samengewerkt in het verleden? Graag een lijst van alle Vlaamse bedrijven aan wie het FIT-kantoor in Tel Aviv informatie bezorgde en alle Israëlische bedrijven die benaderd werden. Graag ook een lijst van eventuele andere bedrijven waartussen contacten werden gefaciliteerd.

Op 26 juni 2020 antwoordde het kabinet van de minister-president aan verzoeker dat er niet kon ingegaan worden op zijn vraag, aangezien het verwijzend naar artikel II.35, 3° van het Bestuursdecreet vertrouwelijke commerciële en industriële informatie betreft.

Op 2 juli 2020 diende verzoeker hiertegen beroep in bij de beroepsinstantie. Het beroepsschrift werd geregistreerd op 6 juli 2020.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek van ■■■ dateert van 8 juni 2020. Het antwoord d.d. 26 juni 2020 hierop van het kabinet van de minister-president maakt melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten.

Het beroepschrift d.d. 2 juli 2020 is bijgevolg tijdig ingediend en wordt als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrondheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

De bestreden beslissing d.d. 26 juni 2020 stelt dat er niet op de vraag van verzoeker kan worden ingegaan, aangezien de uitzondering uit artikel II.35, 3° geldt op de openbaarheid: 3° het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, als die informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt.” Het kabinet van de minister-president geeft daarbij de volgende toelichting:

“FIT Tel Aviv bezorgt Vlaamse bedrijven informatie over de lokale markt en potentiële businesspartners. Daarnaast worden Israëlische bedrijven benaderd als potentiële investeerders in Vlaanderen. Bedrijven die gevestigd zijn in de bezette gebieden worden door FIT Tel Aviv niet benaderd. Dit wordt ook expliciet gemeld aan de Vlaamse bedrijven. In 2020 deden tot op heden zeven Vlaamse bedrijven een beroep op FIT Tel Aviv. In 2019 waren dat er eenennegentig. Wij geven verder geen informatie over de dienstverlening van FIT aan individuele bedrijven. Die informatie is vertrouwelijk. De vertrouwelijkheid van die relatie is belangrijk. Informatie over (potentiële) exportbestemmingen wordt door de Vlaamse bedrijven beschouwd als vertrouwelijke informatie. Het belang van de openbaarheid weegt dan ook niet op tegen het vertrouwelijk karakter van de verzochte informatie.

Uit vergelijkbare vragen in het verleden kunnen we tot slot algemeen afleiden dat de bevroegde bedrijven een akkoord tot openbaarheid afwijzen. Als argument voor hun beslissing wordt aangehaald dat het openbaar maken van gegevens van de betrokken bedrijven door andere bedrijven immers gebruikt of misbruikt kan worden voor concurrentiële doeleinden. Indien wij ons niet zouden houden aan deze

```

////////////////////////////////////

```

geheimhouding stelt FIT zich bloot aan mogelijke schadeclaims, wat vanzelfsprekend maximaal moet vermeden worden.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker is het niet eens met de beslissing omwille van de volgende redenen:

“Ten eerste dient de uitzondering op het recht op openbaarheid van bestuur restrictief te worden geïnterpreteerd. Ik ben van oordeel dat de namen van Belgische en Israëlische bedrijven waarmee FIT in Tel Aviv samenwerkt niet valt onder “vertrouwelijke commerciële en industriële gegevens”. Ik vraag immers geen vertrouwelijke commerciële of industriële gegevens, doch enkel en alleen de namen van de bedrijven.

Ten tweede vereist deze bepaling een belangenafweging tussen het recht op de openbaarheid van de gegevens en de bescherming van het vertrouwelijk karakter van commerciële informatie. Deze belangenafweging wordt door minister Jambon niet of minstens onvoldoende gemaakt. De minister verwijst enkel naar de reden waarom de bedrijven niet akkoord zouden gaan met de openbaarmaking omdat dit door andere bedrijven zou gebruikt of misbruikt kunnen worden voor concurrentiële doeleinden. Van een belangenafweging is geen sprake. De vraag tot instemming is door de minister blijkbaar niet eens gesteld aan de respectievelijke bedrijven. Daarnaast toont minister Jambon op geen enkele manier aan dat er een risico zou zijn op schadebedingen.

Ten derde staat op de website van het FIT Tel Aviv te lezen “Voor volgende vragen over Israël kan u terecht bij FIT: Adreslijsten en informatie potentiële zakenpartners in Israël” (<https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/contact/buitenlandse-kantoren/isra%C3%ABl>). De adreslijsten van de Israëlische bedrijven zijn op eenvoudig verzoek beschikbaar voor bedrijven. Ik zie dan ook geen reden waarom minister Jambon deze gegevens niet openbaar zou kunnen maken.

Ten slotte is de lijst van Belgische en Israëlische bedrijven van belang om te kunnen nagaan of zij samenwerken met Israëlische bedrijven die samenwerken met bedrijven in de bezette gebieden in Palestina of de nederzettingen steunen zoals beveiligingsbedrijven. Het koloniseren van bezet gebied is in strijd met het internationaal recht (artikel 49 van de vierde conventie van Genève en resolutie 2334 van de Verenigde Naties van 23 december 2016). Op 24 maart 2016 stemde de VN-Mensenrechtenraad een resolutie (31/36) die vroeg om een ‘database van alle bedrijven die betrokken zijn bij activiteiten die te maken hebben met de Israëlische nederzettingen in de bezette Palestijnse gebieden’ (<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session31/Pages/DatabaseHRC3136.aspx>). Deze lijst is veel ruimer dan enkel de bedrijven die opereren in de bezette gebieden, maar omvat alle bedrijven die betrokken zijn bij activiteiten die te maken hebben met de nederzettingen.”

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft, om met kennis van zaken over het ingestelde beroep te kunnen oordelen, het kabinet van de minister-president om nadere toelichting verzocht betreffende dit beroep. Op 15 juli 2020 werd de gevraagde informatie bezorgd aan de beroepsinstantie.

//

Het kabinet van de minister-president geeft aan niet in het bezit te zijn van de bedoelde lijst(en) en dat het er dan ook geen afschrift van kan bezorgen: *“Wij hebben geen lijst met alle namen van alle Vlaamse bedrijven die momenteel en in het verleden het kantoor van FIT in Tel Aviv hebben benaderd noch van de Israëlische bedrijven met wie het kantoor van FIT in Tel Aviv contacten heeft (gehad). Overigens werkt FIT niet ‘samen’ met ondernemingen, maar levert zij enkel informatie aan (Vlaamse) ondernemingen die een concrete vraag hebben omtrent de lokale markt of aan buitenlandse ondernemingen die mogelijk wensen te investeren in Vlaanderen.”*

Volgens het kabinet van de minister-president zou een dergelijke lijst moeten worden opgesteld, op basis van informatie die FIT verstrekt. Volgens hen is er geen verplichting om bestuursdocumenten te verwerken of te analyseren (artikel II.31, laatste lid Bestuursdecreet).

Het kabinet van de minister-president vervolgt dat een dergelijke lijst bovendien vertrouwelijke commerciële en industriële informatie zou bevatten in de zin van artikel 11.35, 3° van het Bestuursdecreet Lijsten van cliënteel hebben een commerciële waarde en worden beschouwd als vertrouwelijke handelsgeheimen waarvan de openbaarmaking aanzienlijke schade kan berokkenen aan de betrokken onderneming(en): *“De door de heer D’Haese verzochte informatie vormt in wezen een lijst van het cliënteel van het kantoor van FIT in Tel Aviv. De openbaarmaking van dergelijke informatie kan aanzienlijke schade berokkenen aan de ondernemingen met wie FIT Tel Aviv contacten onderhoudt en kan concurrerende ondernemingen een competitief voordeel verschaffen. De bekendmaking van de aanwezigheid van bedrijf X in land Y vormt immers cruciale informatie voor concurrent Z. Deze informatie verschaft concurrent Z een rechtstreeks voordeel en veroorzaakt aanzienlijke schade aan bedrijf X. De bescherming van de identiteit van de betrokken ondernemingen vormt dan ook een legitiem economisch belang.*

Het kabinet weet in dit verband dat de ondernemingen die FIT benaderen steeds hameren op het belang van de geheimhouding van hun identiteit en de vertrouwelijkheid van de relatie met FIT. Ondertussen en ten overvloede zijn overigens verschillende van deze bedrijven specifiek bevraagd en hebben deze negatief geantwoord op de vraag of zij zouden instemmen met de openbaarmaking van hun identificatiegegevens. FIT is in haar verhoudingen met ondernemingen, precies omwille van de concurrentiële positie van deze ondernemingen, onderworpen aan een strikte deontologische code van geheimhouding. Discretie, vertrouwelijkheid en geheimhouding zijn de regel. Het (prematuur) vrijgeven van informatie kan blijvende schade berokkenen, niet alleen aan de betrokken onderneming(en), maar ook aan FIT zelf en Vlaanderen bij uitbreiding. De onderhandelingspositie van FIT wordt immers ondermijnd indien vertrouwelijke informatie, waaronder de identiteit van de ondernemingen, stelselmatig (prematuur) wordt openbaar gemaakt. Dit kan er immers toe leiden dat (buitenlandse) ondernemingen geen beroep meer wensen te doen op de dienstverlening van FIT. Bovendien is het niet ondenkbaar dat FIT zou worden geconfronteerd met een aansprakelijkheidsvordering indien zij dergelijke informatie (prematuur) vrijgeeft.

Deze risico's overstijgen het concrete voorliggende dossier, en dreigen in het algemeen een hypotheek te leggen op de dienstverlening van FIT. Het belang van de openbaarheid weegt te dezen dan ook niet op tegen het belang van het vertrouwelijk karakter van de verzochte informatie (artikel 11.35, 3° van het Bestuursdecreet). Hiervoor kan mogelijk, en in secundaire orde, uitzondering gemaakt worden voor de

```

////////////////////////////////////

```

bedrijven die n.a.v. een bevraging positief zouden hebben geantwoord op de vraag of zij kunnen instemmen met de openbaarmaking van hun identificatiegegevens. Desgevallend kan worden nagegaan of deze informatie kan worden vrijgegeven, maar dit moet dan gebeuren door de betrokken vraag aan FIT te richten.

Dat de website van FIT vermeldt dat adreslijsten van potentiële zakenpartners kunnen worden verkregen, is niet relevant. Deze informatie wordt door FIT immers slechts vrijgegeven na een concrete vraag van een (Vlaamse) onderneming die beoogt om commerciële relaties uit te bouwen in het betrokken land. Deze informatie is dus niet 'op eenvoudig verzoek' verkrijgbaar.

Tot slot wijzen wij er nog op dat het kantoor van FIT in Tel Aviv resoluut elk contact vermijdt met ondernemingen in de bezette gebieden. Als een onderneming uit de nederzettingen door een Vlaamse onderneming (om welke reden dan ook) wordt genoemd, vestigt FIT Tel Aviv de aandacht van deze onderneming op het feit dat de Israëlische onderneming in kwestie afkomstig is uit de bezette gebieden en waarschuwt het hen voor de gevolgen van het zakendoen met deze onderneming. Op de website van FIT en in de contacten met de betrokken ondernemingen wordt verder stevast verwezen naar het illegale karakter van het zakendoen met ondernemingen in de bezette gebieden. Wij verwijzen hiervoor naar het antwoord van de minister-president op de vragen om uitleg nr. 2273 en 2309. Om al deze redenen dient het ingestelde beroep in zijn algemeenheid te worden verworpen."

De beroepsinstantie kan enkel vaststellen dat de door verzoeker opgevraagde lijsten niet in het bezit zijn van het kabinet van de minister-president. De beroepsinstantie wijst in dit verband op artikel II.40, §1, tweede lid Bestuursdecreet dat bepaalt dat als de aanvraag wordt ingediend bij een overheidsinstantie die het bestuursdocument niet bezit, deze overheidsinstantie de aanvraag zo snel mogelijk doorstuurt naar de overheidsinstantie die het document vermoedelijk bezit en dat de aanvrager daarvan onmiddellijk op de hoogte wordt gebracht. De beroepsinstantie stelt vast dat het kabinet van de minister-president dit niet heeft gedaan. Evenwel koppelt het Bestuursdecreet hieraan geen enkel gevolg.

Het recht op openbaarheid van bestuur kan maar worden uitgeoefend, zoals blijkt uit artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet, voor zover een instantie in het bezit is van de beoogde bestuursdocumenten. Gezien het kabinet van de minister-president niet in het bezit is, zoals hierboven aangegeven, van de gevraagde informatie, is de beroepsinstantie bijgevolg redelijkerwijze van oordeel dat er ook geen afschrift van kan worden verleend.

Om bovenvermelde redenen wordt het beroep als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepsschrift van [REDACTED] d.d. 2 juli 2020 tegen de weigeringsbeslissing van het kabinet van de minister-president d.d. 26 juni 2020 wordt als ontvankelijk doch als ongegrond beschouwd.

//

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

//